

Obsah

PŘEDMLUVA	10—12
SMETANOVA CESTA K DIVADLU	15—62
Starý a nový svět	16
Národ se zvedá	19
Kulturní rozvoj	21
Spolky burcovateli národního uvědomění	22
Zpěvácký spolek »Hlahol«	22
»Sokol«	23
»Svatobor« a »Umělecká beseda«	23
»Měšťanská beseda«	24
O české divadlo	24
Sbor pro postavení divadla	25
Stavba Prozatímního divadla	25
Smetanův názor na Prozatímní divadlo	28
Za Národním divadlem	29
Smetana na sklonku let padesátých	29
Vlast — hodnota nejvyšší	30
Vlast volá — Smetana se vrací	32
Doma	33
Sblížení s mladými literáty	34
Odmítnut hudebníky	35
Za živobytím — koncertní cesta	36
Učitelem hudby	38
O místo ředitele konservatoře	39
Koncertní vystoupení v Praze	41
V Umělecké besedě	42
Shakespearovská slavnost	43
Abonentní koncerty	46
V »Hlaholu«	47
Hudebním referentem	48
Programové zásady	48
Požadavky na operu	50
O operním repertoiru	51
Zásada operní reprodukce	52
Úkol dirigenta	53

Povinnosti zpěváka	54
O operní režii	55
Hodnocení významných oper	56
Boj o kapelnické místo	57
V čele české opery	60

BRANIBOŘI V ČECHÁCH

65—142

Česká zpěvohra před Smetanou	65
Literární tvorba	70
Výtvarné umění	74
Smetanův úkol	78
Světová operní tvorba	79
Francouzská opera	80
Italská opera	83
Německá opera	85
Slovanská opera	87
Hledání libreta	88
Karel Sabina — první libretista	90
O námět opery	91
Soutěž hraběte Harracha	92
Vzory a prameny Sabinova libreta	94
Smetanova spolupráce na libretu	95
Začátek komposice	96
Díla předchozí	97
Otázka národní hudby	98
Za Wagnerem?	99
Problémy deklamace	100
Postup práce	100
Marné úsilí o provedení opery	101
Konečně na jevišti	103
Intriky proti dílu	104
Studium opery	105
Očekávání premiéry	107
Scény již dříve provedené	108
Novinářská příprava premiéry	109
Premiéra a její průběh	110
Smetana hlásí úspěch premiéry	111
Svědectví současníků	112
Hlasy kritiky	114

Jan Neruda ironisuje odpůrce a nespokojence 121
 Harrachova cena 122
 Aktovka J. J. Staňkovského 125
 Osudy v Prozatímním divadle 127
 V Národním divadle 131
 Úpravy za Kovařovice 131
 Za Otakara Ostrčila 132
 Dirigenti díla 133
 Režiséři 135
 Zpěváci 135
 Jíra 135
 Tausendmark 137
 Junoš 137
 Warneman 137
 Kmet 138
 Ženské postavy 138
 Křivdy na nedoceněné opeře 139
 Její aktuálnost za II. světové války 140

PRODANÁ NEVĚSTA

145—302

O zpěvohru národní 145
 Libretistou opět Karel Sabina 146
 O národní sloh opery 146
 Libreto a Smetanova účast na něm 149
 Zásady komposice 150
 Vznik názvu opery 150
 Postup práce 151
 Svědci o vzniku opery 153
 Motivický materiál 156
 Cesta k definitivnímu tvaru 156
 Jak vypadala při premiéře 158
 Zájem divadla o operu 159
 Smetana opět sám připravuje premiéru 160
 Ovzduší premiéry 161
 Premiéra 162
 Současníci o premiéře 163
 Kritici o premiéře, Jan Neruda v čele 164
 Válka maří další představení 166
 Nástup k slavné historii 167

Významná zastavení na skvělé dráze 170
Úpravy ke konečnému tvaru díla 170
Hlasy proti změnám opery 172
Eliška Krásnohorská kritizuje deklamaci opery 173
Vydání klavírního výtahu 176
Padesáté představení 177
Sté provedení 179
Mraky nad významným dnem 179
Novinářská příprava jubilea 181
Úvod k slavnosti 181
Průběh představení 182
Oslavný večírek 183
Smetanův dík 185
Maýr holduje Smetanovi 186
Druhé sté 188
Odmítavý postoj Moravy 188
Smetanovo poděkování v novinách 189
Vítězství nad odpůrci 190
Na rozloučenou s Prozatímním divadlem 19
Po prvé v Národním divadle 193
Při Smetanově pohřbu 193
Kolik vynesla svěmu tvůrci? 194
Smutné doby opery 195
Vzrůstající oceňování i význam 196
Jubilejní představení 197
Ve Vinohradském divadle 198
Za světové války 200
V osvobozené zemi 201
Zfilmování opery 202
Nahrání na gramofonové desky 204
V rozhlasu 205
Provádění díla 206
Dirigenti 207
Režie 210
Výpravy 213
Zpěváci 223
Mařenka 223
Jeník 228
Kecal 230

Vašek	232
Principál	233
Esmeralda	234
Rodiče	235
Pouť světem	236
Rusko	237
Josef Paleček iniciátorem	237
Počátky jednání	238
O výpravu a úpravu opery	240
Podmínky provedení	242
Paleček naléhá na zaslání nákresu dekorací	243
Premiéra a první zpráva o ní	245
Odmítnuta kritikou	249
Příčiny neúspěchu	263
Ohlas neúspěchu doma	265
Otakar Hostinský na Smetanovu obranu	267
Jan Neruda zakročuje	269
V sovětském Rusku	270
V moskevském rozhlasu	271
V Kyjevě	272
V Leningradě	273
Paříž	277
Záhřeb	283
Vídeň — východisko k pouti světem	288
V Německu	294
Světovou operou	297
Česká účast na cizích provedeníh	300
Opera Čechům nejdražší	301

SEZNAM ILUSTRACÍ V TEXTU

303

SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH

304—312

*Smetanovská bibliografie, osobní a věcný rejstřík k celému dílu
uvedeny v posledním svazku.*